

Извадка от НАРЕДБА № 10 от 1.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование

Издадена от министъра на образованието и науката, обн., ДВ, бр. 73 от 16.09.2016 г., сила от 1.09.2016 г., изм. и доп., бр. 12 от 3.02.2017 г., в сила от 3.02.2017 г., бр. 46 от 9.06.2017 г., в сила от 9.06.2017 г., бр. 77 от 26.09.2017 г., бр. 48 от 8.06.2018 г., в сила от 8.06.2018 г., бр. 82 от 5.10.2018 г., бр. 32 от 16.04.2019 г., бр. 72 от 13.09.2019 г., доп., бр. 43 от 13.05.2020 г., в сила от 13.05.2020 г., изм. и доп., бр. 78 от 4.09.2020 г., бр. 85 от 2.10.2020 г., в сила от 2.10.2020 г., изм., бр. 92 от 27.10.2020 г., в сила от 27.10.2020 г., изм. и доп., бр. 75 от 10.09.2021 г., доп., бр. 26 от 1.04.2022 г., в сила от 1.04.2022 г., изм. и доп., бр. 69 от 26.08.2022 г., бр. 19 от 28.02.2023 г., бр. 105 от 19.12.2023 г., доп., бр. 74 от 30.08.2024 г., изм. и доп., бр. 75 от 3.09.2024 г.

Глава четвърта ПЛАН-ПРИЕМ

Раздел I. Общи положения

Чл. 40й. Учениците се приемат или преместват в държавните и в общинските училища на места, определени с училищния, с държавния или с допълнителния държавен план-прием.

(2) Приемане на ученик е всеки случай на:

1. записване в I клас преди началото на съответната учебна година, както и всички случаи на записване за първи път в училищното образование;

2. записване преди началото на съответната учебна година в V, в VIII или в XI клас на места, определени с държавния или допълнителния държавен план-прием, или на места над утвърдения държавен план-прием – в изрично посочените в нормативен акт случаи.

(3) Всеки случай извън случаите по ал. 2 на записване на ученика в друго училище или в друга паралелка на същото училище е преместване.

Раздел II. Планиране и осъществяване на училищния прием

Чл. 43. (Изм. – ДВ, бр. 77 от 2017 г.) (1) За осъществяване на приема в първи клас за всяко населено място с повече от едно училище общините разработват система за прием, в която водещ критерий е близостта на училището до постоянния/настоящия адрес на детето, и определят прилежащи райони на училищата за обхват на учениците.

(3) При спазване на водещия критерий децата, за които е подадено заявление за приемане в училището, се разпределят в следните групи:

1. първа група – деца с постоянен/настоящ адрес в прилежащия район на училището и постоянният/настоящият им адрес не е променен в последните над 3 години преди подаване на заявлението;

2. втора група – деца с постоянен/настоящ адрес в прилежащия район на училището повече от 1 година, но постоянният/настоящият им адрес е променен в периода през последните от 1 до 3 години преди подаване на заявлението;

3. трета група – деца с постоянен/настоящ адрес в прилежащия район на училището, но постоянният/настоящият им адрес е бил променен през последната една година преди подаване на заявлението;

4. четвърта група – деца с постоянен/настоящ адрес извън прилежащия район на училището към деня на подаване на заявлението.

(5) (Нова – ДВ, бр. 69 от 2022 г.) За целите на разпределянето на децата в групите по ал. 3 се счита, че адресът не е променен, когато постоянният или настоящият адрес на детето е бил променен, но новият адрес остава в прилежащ район на училището към момента на подаване на заявлението.

(6) (Нова – ДВ, бр. 82 от 2018 г., предишна ал. 5, бр. 69 от 2022 г.) Децата, чиито братя или сестри до 12-годишна възраст са ученици в същото училище, се разпределят в първа група

по ал. 3, т. 1 независимо от постоянния/настоящия им адрес.

Чл. 43а. (1) Когато прилагането на чл. 43 обективно води до обособяване на една или повече паралелки с ученици, чиито майчин език е ромски, тези деца може да се насочват за записване в първи клас в училища с други прилежащи райони от населеното място, в които има незаети места.

Чл. 45. (1) За изпълнение на училищния план-прием директорът със заповед определя училищна комисия, която приема заявления за прием в и/или за преместване в V клас и извършва всички дейности по приема на учениците.

(4) Когато в училището броят на паралелките в първи клас е повече от една, те се формират при възможност с ученици, чиито родители са избрали еднакъв вариант на съчетаване на учебните часове от училищния учебен план с дейностите от целодневната организация на учебния ден по чл. 20, ал. 1.

Раздел IV. Държавен прием на ученици в VIII клас по чл. 142, ал. 3, т. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование

Чл. 54. (1) Дейностите по приема на ученици в VIII клас се организират от началника на регионалното управление на образованието с изключение на приема в спортните училища, в училищата по изкуствата и в училищата по културата.

(4) (Нова – ДВ, бр. 75 от 2021 г.) Началникът на регионалното управление на образованието определя със заповед:

1. областна комисия по приемане на учениците в VIII клас;

2. комисия за насочване на ученици с хронични заболявания, с физически и сензорни увреждания и със специални образователни потребности по чл. 120, ал. 7 от ЗПУО, от домове за деца, лишени от родителска грижа, и от центрове за настаняване от семеен тип и ученици, настанени в приемни семейства;

3. училища, в които ще се приемат документи за участие в класирането;

4. броя на местата за приемане във всяка паралелка след записването на учениците по чл. 95;

5. приема на ученици по чл. 60, т. 2 в съответствие със заявеното от тях желание;

6. мястото за съхраняване на документацията от приема на учениците след приключването на приема и лицата, отговорни за съхранението.

(5) (Нова – ДВ, бр. 75 от 2021 г.) Със заповедите по ал. 4, т. 1 и 2 се определят задълженията на длъжностните лица, работното време и мястото на работа.

Чл. 55. (1) За определените с държавния план-прием места в VIII клас могат да кандидатстват ученици, които успешно са завършили основно образование в годината на кандидатстването, както и лица, които не са по-възрастни от 17 години, навършвани в годината на кандидатстване.

(2) За места, определени с държавния план-прием в VIII клас, могат да кандидатстват и ученици от училища на чужди държави, които в годината на кандидатстване успешно са завършили клас, съответстващ на VII клас в България, който е признат при условията и по реда на Наредба № 11 от

1.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

Чл. 56. (1) Приемането на ученици в VIII клас по чл. 145, ал. 2 ЗПУО се извършва въз основа на желанията на учениците и при отчитане на резултатите от националното външно оценяване, които се включват като балообразуващ елемент.

(2) Приемането на ученици в VIII клас по утвърден държавен план-прием за профилиите „Изобразително изкуство“, „Музика“ и „Физическо възпитание и спорт“ се извършва и въз основа на резултата от изпита за проверка на способностите.

(4) Учениците по ал. 1 участват в класирането за определените с държавния план-прием места в VIII клас според бала и желанията, посочени в заявлението за кандидатстване, по низходящ ред.

(5) Учениците могат да кандидатстват за приемане в неограничен брой училища.

Чл. 57. Балът за класиране на учениците след завършено основно образование с изключение на случаите по чл. 56, ал. 2 и 3, за които се провежда изпит за проверка на способностите, се формира като сбор от следните елементи:

1. броя точки от националното външно оценяване по български език и литература и по математика, като педагогическият съвет на приемащото училище може да определи в балообразуването да участват и резултатите от един или повече допълнителни учебни предмета, за които се провежда национално външно оценяване в съответната учебна година;

2. оценките от свидетелството за основно образование по два учебни предмета, изучавани в раздел А от учебния план в VII клас, определени от педагогическият съвет и превърнати по скала в точки в съответствие с ДОС за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

(2) По решение на педагогическият съвет като елемент от балообразуването по ал. 1 може да бъде включен и общият брой точки, приравнен до 100, от резултатите, получени от олимпиади и/или състезания от календара на МОН, по учебни предмети, по които не се провежда национално външно оценяване през съответната учебна година.

(3) При балообразуването по ал. 1, т. 1 по решение на педагогическият съвет на приемащото училище се избира само един от следните варианти:

1. удвояване на резултата по български език и литература и удвояване на резултата по математика от националното външно оценяване;

2. удвояване на резултата по български език и литература или на резултата по математика от националното външно оценяване, като резултатът по другия предмет се включва само веднъж;

3. утрояване на резултата по български език и литература или на резултата по математика от националното външно оценяване, като резултатът по другия предмет присъства само веднъж;

4. удвояване на резултата по български език и литература или на резултата по математика от националното външно оценяване, включване един път на резултата по другия предмет и един път на резултата от допълнителния учебен предмет, определен по реда на ал. 1, т. 1;

5. включване по един път на резултатите от националното външно оценяване по български език и литература, по математика и по други два допълнителни учебни предмета, определени по реда на ал. 1, т. 1;

6. включване по един път на резултатите от националното външно оценяване по български език и литература, по математика и по един допълнителен учебен предмет, определен по реда на ал. 1, т. 1;

7. включване по един път резултатите от националното външно оценяване по български език и литература и по математика.

(4) Резултатите от национален или областен кръг на олимпиади и/или от състезания от календара на МОН в случаите по ал. 2 се включват в балообразуването само когато е избран вариант по ал. 3, т. 2, 6 или 7.

(5) Когато е избран вариант по ал. 3, т. 7, резултатите от национален или областен кръг на олимпиади и/или от състезания от календара на МОН по ал. 2 се удвояват.

(6) (Нова – ДВ, бр. 19 от 2023 г.) Когато здравословното състояние на ученик не му позволява да се яви на изпит от националното външно оценяване, защото е в болничен престой или е под карантина, но в годината на кандидатстване ученикът е участвал на областен и/или национален кръг на олимпиадата от календара на МОН по български език и литература и/или по математика, балът му се формира, като вместо резултата от националното външно оценяване се използва по-високият му резултат по съответния учебен предмет от областния или националния кръг на олимпиада, изразен в точки като процент от максималния брой точки.

(7) (Предидна ал. 6, изм., бр. 19 от 2023 г.) Извън случаите по ал. 6 балът на ученик, който не се е явил на националното външно оценяване, се формира по реда на ал. 1, като резултатът от националното външно оценяване по предмета, по който не се е явил, се приема за нула точки.

Чл. 58. (1) Балът за класиране на учениците след завършено основно образование в случаите по чл. 56, ал. 2 и 3, за които се провежда изпит за проверка на способностите, се формира като сбор от следните елементи:

1. броя точки от националното външно оценяване по български език и литература и по математика;

2. удвояния резултат от изпита за проверка на способностите;

3. оценките от два учебни предмета, изучавани в раздел А от учебния план в VII клас, от свидетелството за основно образование, превърнати по скала в точки в съответствие с ДОС за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

(6) Резултатите на учениците по ал. 5 се удостоверяват със служебна бележка, издадена от съответното училище, в което е положен изпитът, като оценката се превръща в точки по скала съгласно чл. 9, ал. 10 от Наредба № 11 от 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците и се умножава с коефициент две.

(7) По решение на педагогическият съвет като елемент от балообразуването по ал. 1 може да бъде включен общият брой точки, приравнен до 100 и умножен с коефициент 2, от резултатите от национален или областен кръг, получени от олимпиади и/или състезания по музика или изобразително изкуство от календара на МОН вместо резултата от изпита за проверка на способностите за прием на ученици в профили „Музика“ и „Изобразително изкуство“.

Чл. 59. (1) Когато в класирането има ученици с равен бал и с броя им се надхвърля броят на местата по чл. 48, ал. 1, те се подредят в низходящ ред по сбора от резултатите от националното външно оценяване.

Чл. 60. Над утвърдения план-прием може да се приемат:

1. близници в паралелката, в която един от тях е приет по реда и условията за приемане на ученици в VIII клас;

2. ученик с двама починали родители при заявено от него желание, ако отговаря на условията по чл. 55.

Чл. 61. (1) Изпитите за проверка на способностите се полагат на територията на областта, в която учениците са за-

вършили VII клас, в определено от началника на регионалното управление на образованието училище.

Чл. 62. (1) Изпитът за проверка на способностите по изобразително изкуство, по физическо възпитание и спорт и по музика се организира от училището по чл. 61, ал. 1 и се провежда по график, обявен в съответното училище и в регионалното управление на образованието.

Чл. 63. (1) За участие в държавния план-прием в VIII клас учениците, успешно завършили VII клас, подават до началника на регионалното управление на образованието следните документи:

1. (изм. – ДВ, бр. 75 от 2021 г.) заявление за участие в първи (трети) етап на класиране по образец (приложение № 1) с подредени желания;

2. (изм. – ДВ, бр. 75 от 2021 г.) свидетелство за завършено основно образование, когато образованието не е придобито в годината на кандидатстването;

5. медицинско свидетелство, издадено от общопрактикуващия лекар на ученика – за кандидатстващите за специалности от професии;

7. (нова – ДВ, бр. 75 от 2021 г.) удостоверение за признато основно образование – за учениците от училища на чужди държави по чл. 55, ал. 2.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 75 от 2021 г.) Заявлението и документите се подават:

1. по електронен път от родителите чрез електронна платформа;

2. в училищата по чл. 54, ал. 4, т. 3.

(5) (Нова – ДВ, бр. 75 от 2021 г.) В случаите по ал. 4, т. 2 длъжностни лица, определени от началника на регионалното управление на образованието, въвеждат данните от заявлението и документите в електронната платформа, разпечатват заявлението за подписване от родителите и връщат оригиналите на документите.

(6) (Предидна ал. 5, изм. – ДВ, бр. 75 от 2021 г.) При подаване на копията на документите по ал. 2 учениците представят оригиналите им за сверяване на място от длъжностните лица.

Чл. 64. (1) В заявлението си учениците подреждат по желание профилите и специалностите от професии, за които отговарят на условията за балообразование.

(2) За едно желание се смята кандидатстването за един профил или за една специалност от професия за всяко заявено училище.

Чл. 65. (1) (Изм. – ДВ, бр. 19 от 2023 г.) Класирането се извършва централизирано на областно ниво в четири етапа от комисията по чл. 54, ал. 4, т. 1.

(3) Всеки ученик се класира само по едно желание за всеки етап на класиране.

(4) След всеки етап на класиране ученикът, който се е записал и след това е изтеглил документите си, не запазва мястото си.

Чл. 66. (1) Първият етап на класиране включва следните дейности:

1. разпределение на учениците по паралелки според бала и желанията им;

3. (изм. – ДВ, бр. 19 от 2023 г.) обявяване на първия етап на класиране;

4. (доп. – ДВ, бр. 75 от 2021 г.) записване на приетите ученици в училищата или подаване на заявления за участие във втори етап на класиране по образец (приложение № 2).

(2) В заявлението за участие във втори етап на класиране учениците не променят и не пренареждат желанията си.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 19 от 2023 г.) Първият етап на класиране приключва с обявяване от началника на регионалното управление на образованието на свободните места за втори етап на класиране.

Чл. 67. (1) Във втория етап на класиране участват учениците, които:

1. (изм. – ДВ, бр. 19 от 2023 г.) не са класирани в нито едно училище в областта;

2. (изм. – ДВ, бр. 19 от 2023 г.) са класирани по второ или следващо желание, но не са се записали и са подали заявление по чл. 66.

(3) Резултатите от втория етап на класиране се обявяват от началника на регионалното управление на образованието.

(4) Класираните ученици се записват в училището или губят мястото, на което са класирани.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 19 от 2023 г.) Вторият етап на класиране приключва с обявяване от началника на регионалното управление на образованието на свободните места за трети етап на класиране.

Чл. 68. (Изм. – ДВ, бр. 19 от 2023 г.) (1) В третия етап на класиране участват ученици, които не са записани в нито едно училище в страната на места от държавния план-прием по чл. 142, ал. 3, т. 1 от ЗПУО.

(2) За участие в третия етап на класиране учениците подават заявление до началника на регионалното управление на образованието, в което подреждат желанията си за обявените свободни места.

(3) Класираните ученици се записват в училището.

(5) След третия етап на класиране, ако записаните в дадена паралелка са под норматива за минимален брой ученици, началникът на регионалното управление на образованието закрива паралелката и насочва учениците към паралелка, в която има свободни места.

Чл. 69. За свободни се смятат местата на:

1. (изм. – ДВ, бр. 19 от 2023 г.) които няма класирани ученици;

2. (изм. – ДВ, бр. 19 от 2023 г.) класирани, но незаписали се в срок ученици;

3. записали се и след това изтеглили документите си ученици.

Чл. 70. (1) (Изм. – ДВ, бр. 19 от 2023 г.) По решение на началника на регионалното управление на образованието и след анализ на приема, когато след четвъртия етап на класиране записаните в някоя паралелка са под норматива за минимален брой ученици, по изключение държавният прием може да се извършва до 10 септември, ако има ученици, които не са приети.

(3) Учениците подават в избраното от тях училище заявление до директора и оригиналите на документите по чл. 72, т. 2 и 3.

(4) Резултатите от попълването на местата по ал. 2 се обявяват в училището и в регионалното управление на образованието до 11 септември.

Чл. 72. Класираните ученици се записват в VIII клас в съответното училище, като подават следните документи:

1. заявление до директора;

2. оригинал на свидетелство за основно образование по чл. 130, ал. 1 ЗПУО или на удостоверението за признато основно образование – за учениците от училища на чужди държави по чл. 55, ал. 2;

3. оригинал на медицинско свидетелство, издадено от общопрактикуващия лекар на ученика – за кандидатстващите

по специалност от професия в професионални гимназии и професионални паралелки в профилирани гимназии, обединени и средни училища.

Раздел V. Държавен план-прием в V клас

Чл. 73. (1) Право на участие в приема в V клас в профилирани гимназии с профил „Математически“ или „Природни науки“ имат ученици, които успешно са завършили началния етап на основно образование, явили са се на националното външно оценяване в IV клас и са участвали във включени в календара на МОН:

1. олимпиада на областно ниво и поне едно състезание, които са в областта на математиката и/или на природните науки, или

2. поне две състезания в областта на математиката и/или на природните науки.

(4) Състезанията по ал. 1, в които участва ученикът, не може да бъдат срещу заплащане на такса или дарение.

Чл. 74. (1) Учениците се класират от профилираната гимназия въз основа на:

1. резултата от националното външно оценяване по математика;

(2) За участие в класирането учениците подават:

1. (доп. – ДВ, бр. 75 от 2021 г.) заявление до директора на профилираната гимназия по образец (приложение № 3);

3. копие на удостоверение за завършен начален етап,

Чл. 75. (1) Педагогическият съвет определя методиката за извършване на класирането и може да определи различна тежест на резултатите от състезанията и/или олимпиадата по чл. 73.

Чл. 76. Приемът се извършва от училището до 15 юли за предстоящата учебна година.

Чл. 77. (1) За записване в съответната профилирана гимназия приетите ученици подават заявление до директора на училището, оригинал на удостоверение за завършен начален етап на основно образование и служебна бележка с резултатите от олимпиадата и състезанията.

(2) Над утвърдения държавен план-прием се приемат:

1. близнаци в паралелката, в която един е приет по общия ред въз основа на резултатите от класирането;

2. ученик с двама починали родители при заявено от него желание, ако отговаря на условията по чл. 73.

Раздел VI. Допълнителен държавен план-прием

Чл. 79. (1) Допълнителният държавен план-прием определя броя на местата, на които учениците, завършили първия гимназиален етап на средно образование от обединените училища, се приемат:

Чл. 81. (1) Приемането на учениците в XI клас се извършва въз основа на резултатите от националното външно оценяване от X клас.

(2) Приемането на ученици в XI клас по утвърден държавен план-прием за профилите „Изобразително изкуство“, „Музика“ и „Физическо възпитание и спорт“ се извършва и въз основа на резултата от изпита за проверка на способностите.

(3) Изпитът за проверка на способностите по ал. 2 се организира от училището и се провежда по график, обявен в съответното училище и в регионалното управление на образованието.

Чл. 84. (1) Учениците участват в класирането за определените с допълнителния държавен прием места в XI клас според бала и желанията, посочени в заявлението, по низходящ ред.

(2) Учениците могат да кандидатстват за приемане в неограничен брой училища.

Чл. 85. (1) Балът за класиране на учениците след завършен първи гимназиален етап на средно образование се формира като сбор от:

1. броя точки от националното външно оценяване по български език и литература и по математика;

2. оценките от два предмета от удостоверението за завършен първи гимназиален етап на средното образование, превърнати по скала в точки.

(2) Балообразуващите учебни предмети по ал. 1, т. 2 се определят с решение на педагогическия съвет.

Чл. 89. (1) За участие в допълнителния държавен прием в XI клас учениците подават до директора на приемащото училище следните документи:

1. (доп. – ДВ, бр. 75 от 2021 г.) заявление за участие в класиране по образец с подредени желания (приложение № 4);

2. копие на удостоверение за завършен първи гимназиален етап на средното образование;

4. копие на медицинско свидетелство;

5. заявлението и документите се подават по ред и условия, определени от директора на училището и публикувани на интернет страницата на училището.

Чл. 90. (1) В заявлението си учениците подреждат по желание профилите и специалностите от професии, за които отговарят на условията за балообразуване.

Чл. 91. (2) Всеки ученик се класира само по едно желание за всеки етап на класиране.

(4) Всеки етап на класиране приключва със записване на приетите ученици и обявяване на незаетите места в училището и в регионалното управление на образованието.

Раздел VII. Приемане на ученици с хронични заболявания, с физически и сензорни увреждания, със специални образователни потребности по чл. 120, ал. 7 ЗПУО, от домове за деца, лишени от родителска грижа, и от центрове за настаняване от семеен тип

Чл. 95. (3) Началникът на регионалното управление на образованието определя комисия за насочване на учениците по ал. 1 и 2, която включва трима експерти от регионалното управление на образованието, юрист и лекар педиатър, определен от съответния регионален център за здравеопазване, и двама специалисти от съответния регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование.

Чл. 96. (2) Учениците подават в регионалното управление на образованието от 3 до 21 май следните документи:

1. (изм. – ДВ, бр. 75 от 2021 г.) заявление по образец с подредени желания (приложение № 5);

Чл. 98. (1) Комисията насочва учениците по чл. 95, ал. 1 съобразно тежестта на заболяването и произтичащите от него ограничения, оценките от първия учебен срок по балообразуващите учебни предмети за съответния профил или специалност от професия и заявените желания.

Чл. 99. (1) (Доп. – ДВ, бр. 75 от 2021 г.) Комисията съставя протокол по образец за извършеното подкреждане и насочване (приложение № 6 и приложение № 7).

Чл. 100. (1) (Изм. – ДВ, бр. 77 от 2017 г.) Учениците се записват в училището до три дни след приключване на втория учебен срок.